Negyedik évfolyam. 69. szám. **Szombaton, 1885. szeptember 5-én.**

Az előfizetés ára:
1 egész évre . . . . . 5 frt — kr.
1 fél évre . . . . . 2 frt 50 kr.
1 negyed évre . . . . . 1 frt 25 kr.
Körjegyzőknek, községeknek és néptanítóknak:
egész évre 4 forint, fél évre 2 forint.

Egyes szám ára 10 kr.
Előfizethetni és egyes lappéldányokat venni lehet a **kiadóhivatalban, Traub B. és társa, Valentin Károly, Böhm M., Luzsovics L., Weidinger N.** üzletében és a dohánytőzsdében.

Hirdetések:
mindenkor árjegyzék szerint.
Bélyeg-díj minden hirdetéskor 30 kr.
Nyilttérben egy sor . . . . . 10 kr.

PÉCS

Politikai vegyes tartalmu hetilap.

Hirdetéseket elfogad:
Külföldön:
Bareck J. és társa **Erfurtban.** Haasenstein és Vogler, Steiner A. **Hamburgban,** Daube G. L., Knoll Ignácz, **Frankfurtban.** Opellik A., Schalek Henrik, Mosse Rudolf, **Bécsben.**
Magyarországban:
Neuberger és Braun, Goldberger A. V., Lang Lipót, Schwarcz Gyula, Somogyi F. „Első magyar nemzetközi irodá"-ja **Budapesten.**
Kiadóhivatalunk és Janovszky H. királyutczában levő hirdetések felvételi irodája **Pécsett.**

Kéziratok
a szerkesztőséghez, Nepomuk-utcza 29-ik sz. küldendők.

Megjelenik minden szombaton. | Szerkesztőség: Nepomuk-utcza 29. sz. | Kiadóhivatal: Nepomuk-utcza 10. sz. a posta mellett. | Kéziratok nem adatnak vissza.

„Nyelvében él a magyar!"

Az „Erdelyrészi magyar közmüvelödési egyesület" megalakulása alkalmából.

Minden nemzetet nyelve iránti szeretetének minősége jellemez legjobban. Midőn az anya gyermeke bölcsője felett bölcsődanát dudol, a kicsinynek egész lényét, bár lelke még nem ébredt öntudatra, mégis kellemesen tölti be e hang, melyet alig ismer még, de megért s mely őt édes álomba ringatja. E hangok idővel ismertté válnak előtte, ő is utánozza azokat, megtanul beszélni. És az anyának édes nyelvén kér kenyeret, e nyelven fejezi ki gondolatait, érteti meg magát; hogy ne tanulná hát megszeretni anyanyelvét, midőn érzi, hogy az életszükség neki, midőn azon a nyelven mondják neki a szeretés e szavait: édes gyermekem! Később a férfiu anyanyelvén kiált fel: hazám! E nagyszerü szó csak az anyanyelven hangzik édesen. E nyelv segélyével tanulja megismerni nemzete multját, tanulja szeretni hazáját.

A nyelvszeretet egyenlő a hazaszeretettel. A nyelv a nemzettestben elágazó érhálózat, melyen keresztül a test életerőt szí. A nyelv egy titkos erő, mely az embereket egymáshoz füzi, összetartást szül és hatalommá fejlődik. A nyelv segélyével fejezzük ki gondolatainkat, a nyelv a közvetitő a gondolat és megértés között. A kik egy nyelvet beszélnek, azok testvéreknek érzik magukat, a közös nyelv érzelem-közösséget szül.

Az anyanyelv kell, hogy minden nemzetnek féltett kincse legyen. És minél jobban szereti valamely nemzet nyelvét, annál hatalmasabb, annál erősebb. Ha valaki megtagadja nyelvét, az elárulta hazáját. A mely nemzet hűtlen nyelvéhez, az feladta nemzetiségét, nemzeti jogait, az kivetkezett nemzeti jellegéből.

Érezzük ezt mi magyarok is. Megtanultuk a közel multból, hogy mit tesz az anyanyelvet elhanyagolni, vagy azt épen szégyenleni, a mint szégyenelték gyászmagyarjaink s megtanultuk, hogy a nyelvszeretet olyan fegyver kezünkben, melylyel csodákat művelhetünk.

A szerencsétlen II. József császár egyenként semmisité meg féltve őrzött alkotmányunk bástyáit, mit a nemzet, bár nyögve, de türt; midőn azonban legdrágább kincsét, az édes anyanyelvet szakitá le ajkáról, akkor a közös élet-ér megrándult a nemzettestben s milliók kiáltának fel azon a nyelven, melyre édes anyjuk tanitá őket: Hazám! Nemzetem! S e hangot megértették Bécsben s a puszta hang elég volt arra, hogy a mit magának II. József császár életczélul tüzött ki és amin hosszu éveken keresztül hazánk iránti minden rosszakaratot kizárva nemes szivéből dolgozott, azt egy tolvonással megsemmisitse.

A közös nyelv milliókat tesz egygyé. Ha valamely nemzetet ellenségünkké akarunk tenni, akkor fosszuk meg anyanyelvétől. A magyarnak életképessége és az európai hatalmakkal szemben nemzeti önállósága és létbiztonsága az anyanyelv megőrzésétől tétetik függővé.

A magyar ember szivéhez csak anyanyelvén férhetünk. De mily szép csengése is van nyelvünknek! E nyelv lehet oly lágy, oly sima, oly békéltető, oly enyelgő, oly vig csevegésü, mint a csacsogó hegyi ér, melyben mámorosan ezernyi virág fürdik, oly elkényeztető, álomba ringató, mintha tulvilági szirén hangját hallanók. A hölgy szivében a szerelem érzelmét kelti fel s a nyers magyart zokogásra készteti; de lehet e nyelv olyan is, mint a vihartól felkorbácsolt oceán hangja. Rettegés fog el, ha menydörögni hallod. S oly sympathikus e nyelv, oly vonzó, hogy az idegen, ha jól megtanulta azt, nem lehet magyarellenes érzelmü.

Ha nyelvünket szeretjük, olyan az, mintha óriási kard volna kezünkben, melylyel egy csapásra lesujthatjuk ellenségeinket. Ha anyanyelvünk édes hazánkban minden ajkról hallható leszen, akkor az egyenlő fog lenni milliók baráti készségtudásával. A nyelv közös anya, melynek emlőiből a kölcsönös szeretés, az összetartás, a bátország érzelmét szivjuk.

Hazánkban most már majdnem mindenütt magyar szó hangzik, bércz és liget visszhangozza e kedves zenét. De a mig ennyire haladánk, sokat kelle küzdeni. Ezer meg ezer önfeláldozó munkás dolgozott e nagyszerü művön, mindegyik egy-egy téglát hozott és felépült az óriási obeliszk, elkészült a kimagasló pyramis, mely egész Európának hangosan hirdeti nyelvünk diadalát, nemzetünk életképességét s a büszke Európa meghajol e kis ország diadala előtt. Kik e nagy munkán dolgoznak, büszke önérzettel és édes megnyugvással szemlélhetik önalkotásukat, mely előtt minden hazafi kalapot emel.

A megkezdett művet azonban ernyedetlenül folytatnunk kell. Szeressük nyelvünket, terjesszük azt ezentúl is, ha lehet, az eddiginél még fokozottabb mértékben és akkor Magyarország biztos jövőnek néz elé! . . . .

A rabbilincs a legtöbb esetben szégyene az azt viselő nemzetnek. Szegény hazánk már sokszor hallá a rablánczok csörgését, karjain mély sebet vágott a békó s e sebek századokon keresztül sajgának . . .

Pécsett még most is szemlélhetők a török építmények, melyek, mint egy óriási rabláncz, valamikor az egész várost körülvették. Most már csak egy-egy ketté tört gyürűt láthatunk belőlök. Nem kell lerombolni azokat a falakat. Hadd tanuljon belőlük a jelen és a jövő! Emlékeztessen bennünket azon időkre, midőn belviszály okozta gyengeségünket mások a mi kárunkra felhasználták. Ez szomoru visszaemlékezés leszen. De büszkeséggel gondolhatunk ismét azon pillanatra, midőn a magyar szó betutá e hon határait s e szózatra, mint villanyütésre fölébredt a nemzeti önérzet és ketté vágatott a bilincs . . .

Beszéljünk Pécsett is magyarul. Pécsnek nyelvünk terjesztése körül hivatása van. Pécs hazánk egyik első rendü városa és a német nyelv — sajnos — még mindig uralkodó benne. Szép a német nyelv, nem tagadhatjuk. A ki megtanulta, annak bün volna elfelejteni Göthe és Schiller arany nyelvét, a ki nem tudja, tanulja meg és használja; de ne a magyar nyelv rovására.

Pécsett majdnem mindenki tud magyarul s mily szép volna, ha e nyelv általános használatában felismerhetnők Pécsnek nemes törekvését és szándékát. Hogy városunkban a magyar nyelv kezd tért foglalni, az tagadhatatlan. Szép haladást tevénk; de e téren sok még a kivánni való. Nem az a baj, hogy Pécsett nem tudnak magyarul, hanem az, hogy kevesen beszélik e nyelvet. Kereskedőink, iparosaink és előkelőink tekintélyes része meghallgathatná szerény szavaimat!

A hölgyek is engedjék meg, hogy egy kéréssel járuljak hozzájuk.

Menjen az ember végig a sétányon, az utczán, vagy keresse föl a hölgyeket otthonukban, azt fogjuk észlelni, hogy hölgyeink a német nyelvet — bár jól tudnak magyarul — szivesebben beszélik, mint a magyart. Mily nemes volna, ha az illetők elhagynák e szokásukat, mely valóban a szenvelgés jellegével bir! Ne feledjétek el Pécsnek hölgyei, hogy anyanyelvünk terjesztése körül mily szép tér nyilik számotokra, melyen maradandó honleányi érdemeket szerezhettek! Szalonképes a mi nyelvünk! Csak tanuljuk azt meg használni, ugy megszeretjük, hogy elválni se tudnánk tőle! A hölgyeken a sor. Az anya beszéljen magyarul gyermekeivel, e nyelven szólitsák egymást a testvérek. Midőn a férj távozik a házból, hazánk édes nyelvén mondjon a hitves istenhozzádot neki s ha megjő, e nyelven üdvözölje őt. Ne beszéljenek a hölgyek másként a férfiakkal, csupán magyarul. Az ő diadaluk biztos. Hisz a férfiak megszokták már a nők nemes tusájával szemben az önmegadást. És ez lenne a leggyászosabb, a legdicsőbb önmegadás! Hölgyek! Tiétek a tér, tiétek a szent misszió — parancsoljatok velünk! A gyermek örömmel fog engedelmeskedni anyjának, a hü nő kedveért mit meg nem tenne a férj és ki tudna ellentállni, midőn a szerető ajkáról magyar szót hall?!

Pécs hölgyeinek nem szabad az erdélyiek előtt pirulni!

A haza: templom; a nyelv benne az oltár; — legyen a honleányi tett rajta az áldozat!

ULLEIN FERENCZ.

Veni sancte!

— A szülők és az érettebb tanuló-ifjuság figyelmébe. —

Veni sancte! hangzik minden iskolában a segélyért esdeklő szózat. Adj erőt világosság forrása az uj évben, hogy tiz hosszu hónap fáradalmait szerencsésen, kitartóan elviselhessük.

Harcsog az ének, igazán szivből jő s szivekbe hat. A föltétel, a szándék ilyenkor mindig a legigazabb, de ki tudja, meddig tart?

Az ifjuság lelkesedése szalmatüz: könnyen fellobban, hamar lelohad.

Az ifjuság a haza reménye, rügye ama zöldelő fának, mely érett gyümölcsével egykor a haza jólétét elömozditani van hivatva. Ti lesztek egykor a hon atyái, a ti kezeitekben lesz letéve annyi milliók jóléte és boldogsága.

De azt is tudjátok meg, mily kötelesség várakozik reátok, mig nemes feladatotokat teljesiteni képesek lesztek. Tanulnotok kell sokat, nagyon sokat.

Megnyilnak ismét a termek ajtai, hol szorgalommal és kitartással küzdve alapot szerezhet magának az ifju, melyen tovább haladva, oly magas müveltséget, tudományos készültséget sajátithat el, melyet ma már a társadalom mindenkitől megkiván, ki tudományos pályán akar magának jövőt teremteni.

Kitartóan, lankadatlan szorgalommal kell tanulni az ifjunak, hogy e sokat zaklatott, imádott hazának hasznos polgára legyen és lehessen. — De hogy ez lehessen, tisztelnie, szeretnie, imádnia kell neki a könyveket, mint tevé ezt a klasszikus kor bölcse: Cicero, ki nem pompának és nem fényüzés kedvéért vásárolta könyveit, hanem, mint maga mondja, azért, hogy azokból tanuljon és elméjének ezen uj szerzeményeit is a közjónak fenntartására, városa és nemzete hirének nagyobbitására s a haza nagyságának terjesztésére fordithassa.

Igy iparkodik a munkás hazafi, igy gondolkodik a nemzeti becsület érzője és gyarapitója, igy cselekszik a halhatatlanságnak eljegyzett fő. Tanul, olvas, ir, dolgozik és a jelen, vagy képzelt és csak jövendő örömökkel eltelve: a fondor irigység támasztotta gyülölséget vagy nem érzi, vagy, tekintetbe sem véve, felejti.

Egy estve három tudósunk (igazi tudósok szokása szerint) vitába keveredett egymással, melynek tárgyát az ókori népek összehasonlitása és nagyságának megállapitása képezte.

„Hitemre — mondá a macska — én az elsőséget az egyiptomiaknak adom. E nép bölcs, törvénytisztelő, müvelt, méltányos, kegyes volt s a mi fő: istenei iránt a legnagyobb tiszteletlet viseltetett; oly tulajdonság, mi egymaga megérdemli — legalább szerintem — hogy a pálma nékik adassék."

„Én inkább szeretem az athénieket — mondá a bagoly. — Mennyi szellem, mennyi kecs lakozott e népben! És mily bátrak voltak a harczban! Mily számtalan és mily szeretreméltó hősök keletkeztek soraik között. Tett-e valaha nép kevesebb eszközökkel többet, mint ők? Ók a világ első nemzete!"

„Valóban uraim, — mondá a lud mérgében szisszegve — nekem ugy tetszik, hogy Önök tréfálnak. Hát a rómaiak mit vétettek? Van-e csak egy nép is, mely több tartományt hóditott, több dicsőséget aratott és több nagyszerü tettet cselekedett volna, mint ők? A müvészet minden ágában és a háboruban egyaránt felülmúlták ugy az egyiptomiakat, mint az athénieket. Szerintem ők a legelső nemzet. A világ meghóditói előtt minden más nemzetnek tért kell engednie!"

Tudósaink kimondott véleményök mellett nyakasan megmaradva, már csaknem összekaptak, midőn egy patkány, egy okos patkány, ki tudományához a szétragott könyvek utján jutott s ki a vitát a szoba egyik sarkából hallgatta, reájok kiáltott: „Tudom én, miért vagytok itéletetekben oly makacsul megátalkodottak! Egyiptom a macskát tisztelé, Athéne a baglyot és Róma a capitoliumi ludakat. Mindig önérdekünk az irányitó, melyet véleményünkkel követünk."

Ha nem mindig is, de a legtöbb emberre vonatkozólag igaz a patkány mondása.

Czörgő Sipka.

A „Pécs" tárczája.

Változó divatok.

— A „Pécs" eredeti tárczája. —

1858-ban volt, (mert eddig ér emlékezetem), midőn egy reggel anyank a gyermek-szobában megjelenve, miuket, gyermekeit, bámulatba és elragadtatásba ejtett; és pedig mivel? Csipőjéről lelelé valami terjedelmes, harang-idomú alkotmány lebegett: egy krinolin! — Ki ne emlékeznék még rája? hisz nem oly rég ideje, hogy letünt és napjainkban, ugy látszik, mintha ismét feltünnék csillaga. Szép nem volt, valami festői jellegünek sem mondható, mégis viseltek ország- és világszerte a legnagyobb lelkesedéssel öreg nagyanyák ugy, mint ifju unokák. Ha akadt valami bizarr izlésu férj, (mert oly nő, ki nem rajongott volna érte, nem letezett), ki megtiltotta nejének a krinolin viseletét, arra „horreur"-t kiáltott az egész nővilág és a szegény asszonyka felkiáltójelként járt társnői dudorodó krinolinjai között, vértanui megadással, mint ki ura és parancsolója zsarnoki szeszélyének a legnagyobb áldozatot hozza.

Nem először tünt fel akkor a krinolin, magyarul mondva: abroncs-szoknya. Többször találkozunk vele a divattörténet lapján, habár alakja mindig változott; de annyira még sem volt ezen idomtalan abroncsalkotmány soha elterjedve, mint a jelen század ötvenes évei végétől a hatvanas évek végéig. Ezuttal a szép spanyol nő, ki a francziák ünnepelt és körülrajongott császárnéja lőn, Eugenia hozta divatba, melyen trónraléptétől Sedanig, 1870. szeptember 2-ig feltétlenül uralkodott. Sőt még azon tul is, mert midőn 1872 ben III. Napoleon, mint egy hajó-törött, áradt fejét a kodós Albion földén végső nyugalomra hajta s a még mindig szép Eugenia ozvegysége jeléül hajat elöl lenyirván, azt a homlokra engedé lógni — divat- és nem divat-hölgyeink mind lenyirták elöl hajokat, mely viselet még ma, 13 év multva is divik.

A hetvenes évek elején a tunika helyettesité a krinolint. Az elnevezést a klasszikus kortól kölcsönözték; de a szabást nem; mert mig a régi római nők termetét a nevezett öltöny-darab festői redókban folyta körül, addig a tizenkilenczedik század női hátul tournurrel tömték ki azt, nevezvén aztán ezen dudorodó istenteleu jószágot soppos tunikának.

A kalapok kicsinyek, a hajékek pedig iszonyu nagyok voltak. Minél nagyobb volt a hajék, annál szebbnek tartották azt, lévén ezen idő-zak a természetes haj megrontója és a fodrászok bő aratása.

A hetvenes évek vége felé a fejék egyre kisebbedett, a tunika pedig mindinkább összelapult, mig egyszerre csak a nők valóságos zsákban jártak; a szokuyák oly szükek lettek, hogy azokban nem járhattak, hanem csak tipeghettek. Ezen divat kevereke volt a klasszikus görög kor divatjának, (a hátul kis csomóban végződő hajat az antik görög szoborktól vették), ugy a rokokó, mint a renészansz, directoir, imperial, szóval majdnem minden korszak divatjával: csak a hajdani burgundi (a középkorban Burgund és nem Páris volt mérvadó) czukorsüveg alaku sturczot és hosszu hegyes orrú czipőket nem szedték elő.

A krinolin s tunika között 1860-ban és 61-ben hazánkban a ruházatra is kihatott a nemzeti öntudat ébredése. És minő bájosak voltak a nemzeti ruhában a nők! Minő délczegek a férfiak! Azok a szép magyar fejkötők egyaránt illettek a tisztes matronáknak, mint az ifju menyecskéknek. A bajadonok pártát hordtak, melyet a mai kor csak közmondásból ismer és ifju leánykáink csak azon iparkodnak, nehogy benne maradjanak. És a férfiak? Óh, minő büszkék voltunk mi édes apánkra, midőn panyokára vetett mentében, sastollas kalpaggal, ükeitől örökölött karddal a megyegülésre ment.

A magyar viselet iránt érzett lelkesülésen a mai kor emberei legfeljebb mosolyognak; most nincsenek többé külső tüntetések; de belső lelkesedés sincs! Édes apám atillában aluszsza örök álmát, abban várja a boldog feltámadást! A férfiak dicséretére legyen mondva, ők sokkal tovább maradtak a nemzeti viselet mellett, mint a nők; de nem politikáról akarok én beszélni, hanem divatokról.

Nagy zsarnok divat ő hatalmassága, mert alapját mindig egyesek szeszélyei képezik. Szép, elkényeztetett, néha üres fejecskék kigondolják s a nagy tömeg vakon és megfontolás nélkül utánozza azt. Okos nők (és ezek az én meggyőződésem szerint elegen vannak) mindig megválogatják azt, a mi személyiségöknek megfelel, szinben ugy, mint alakban.

És a most uralkodó divat? Erről jobb nem is szólni; mert ily természetellenes, szeszélyes, kelmepazarló, czéljának meg nem felelő még egy divat sem volt. Czéljának már csak azért sem felel meg, mert nem hiába nevezzük a női nemet szép nemnek; a mostani tornyos kalapok, a derekat és nyakat összeszoritó ruhák stb. azonban épenséggel nem teszik őket szépekké. Igen nagy izléstelenség továbbá a mindenütt indokolatlanul is alkalmazott sport-jelvény: patkó, lófej, jockey-sapka ruhán, ernyönyélen, legyezőn, mellfün stb. Mit szól ehez az aesthetika?

Természetes szép, jöjjön el a te országod!

Doronieum.

A bagoly, a macska, a lud s a patkány.

— FLORIAN francia meséje után. —

Egy tanuló-intézet növendékei erdei sétájok alkalmával egy fiok-baglyot fogtak s azt haza vive, intézetök udvarán felnevelték. Az iskola-szolga vén macskája és ludja csakhamar megbarátkoztak a bagolylyal s minthogy mind a három az ifjuság kedvenczei voltak, ki-be jártak a tantermekben, a diákok lakó-szobáiban s idők folytán a sok magyarázat, magolás és leczke-felmondás hallásából állataink annyira megokosodtak, hogy, sok hanyag diákon tultéve, Dionysius, Herodotus és Titus Livius történeteit nagyjából „könyv nélkül" is tudták.

A művelt ember legnagyobb részben a könyvek segélyével lesz azzá, a mi vagy most, vagy a jövőben leszen.

Ki az a művelt ember?

Egy nevezetes anthropologus igy jellemzi a művelt embert: „Minden reá esett benyomást oly erősen fogad, a mily erősen az rá hat és próbára teszi, a mennyire lehet, ha vajjon méltó-e figyelmére? Képei tiszták, mint a delelő nap; emlékezete könnyen, hamar, bőven és különfélekép feljegyzi azt, a mi reá bizatott; hiven megtartja a magába vetteket, hiven vissza is adja, mihelyt reájuk szüksége van. Az igazság, erény és szeretet az ő barátjai, kiknek társaságában találni őt mindig. Ő a szépnek is barátja, azt nyomozza mindenütt s valamint benne tökéletes összhang uralkodik, ugy azon van, hogy kivüle is a különbözőket összeegyeztesse. A mihez hozzá fog, nehezebb felén ragadja meg azt. Nem fárad ki egy könnyen; az akadályokon erőt tud venni. E világot paradicsommá változtatja s hálálkodik szive teremtőjének, hogy lakósává rendelte.“

Ily tehetségeket tulajdonitanak régi és ujabb tudósok a görög Sokratesnek, kinek tudományát és ártatlanságát egyaránt magasztalják. Ilyen lelki tökéletességei voltak Marc Aurélnak, melyekkel ő a császárságra is méltónak itéltetett és fel is emeltetett.

Oh, mily boldog haza az, melyben ily nagylelkü hazafiak képeztetnek, mert elmondhatjuk róluk, hogy ők a z e m b e r i n e m s z e r e n c s é i; mert az ő munkájuk minden polczon, melyet betöltenek, áldás. Ezek azok, kiktől a legfontosb és legboldogitóbb intézkedések származnak; ők emelik amaz emlékoszlopokat maguknak, melyeken a késő unokák is csodálkoznak.

Vedd figyelembe hazám ifjusága e néhány szót, tartsd élénken emlékedben s ne feledkezzél meg arról: mire vagy hivatva. Ha most, midőn egy uj lépcsőt készülsz rakni azon polczhoz, melyre törekszel, kellő szorgalommal fogsz hozzá a munkához, ha tekinted a czélt, mely előtted lebeg, ha hazádnak, mely annyi viszályt szenvedett, melynek földjét a honfiak vére oly gazdagon öntözé, hasznára kivánsz lenni, ha munkás leendesz, ki a haza nagyságának emelésére csak egy követ is fogsz hozni: akkor áldott lész, ha nem hirdetik is arany betük és obeliszkek emlékedet. Tartsd figyelemben Tacitus eme mondását: „A tudomány többet teszen a közjó fenntartására, mint a pénz.“

„Kezdj buzgón, már sokra menél: halad, a ki megindult. Mig porban fetreng a henye, gyáva erő.“

ALFRÉD.

Levelek Horvátországból.

I.

Szerkesztő Úr!

Pécsett való legutóbbi tartózkodásom alkalmával majdnem szemrehányólag emlitette, hogy a „Pécs“ szivesen venne közvetlen forrásból meritett tudósitásokat a drávántuli világról s hangsulyozta, hogy ilyeneket tőlem elvárni a „Pécs“ jogositva van.

Lássa, kedves Szerkesztő Úr, a szemrehányás alaptalanságát akarom bebizonyitani, legalább is azt, hogy még korai volt, azzal, hogy ünnepélyes igéretet teszek a tudósitói tisztnek elvállalására s h a l e h e t, annak szorgalmas, pontos betöltésére is.

Egy feltételem azonban, hogy tudósitásaimat oly szivesen vegye, mint a mily szivesen adom én.*)

A horvátoknak ma idényök van, a horvát kérdés a napirenden áll s nem akarok azzal nagyot mondani, a monarchia szeme ma Horvátországon függ.**)

Azért én magam sem tartom feleslegesnek, ha mi, magyarok, megismerkedünk e testvér (?!) ország népének örömével-bujával, erényével-hibájával, alapos és alaptalan követeléseivel és ideáljával, ha néhány pillantást vetünk az ország beléletébe, társadalmi viszonyaiba, mert az nekünk csak előnyünkre válik, ha ismerjük azon nemzetet, melylyel — hála Starcsevics uraimék gondoskodásának — jelenleg annyi bajunk van s melylyel jövőben, adja Isten, hogy jobban megférhessünk.

Mert bizony-bizony, kedves Szerkesztő Úr, az itteni viszonyok még egy kicsit nagyon vadak.

Olyanok az emberek, mint a születésétől vak, ki, ha szeme világát a tudomány visszaadja, lát, de megkülönböztetni nem tud, vagy olyan, mint a kit ismeretlen világba vezetnek s ott elhagyják, hadd bajlódjék. Mident megbámul, mindent ismerni szeretne, rendszertelenül élvezi azt, a mi szeme elé, kezeügyébe esik, legyen az hasznos, vagy nem, jó avagy rossz . . .

Ilyen Horvátország.

A csak évtizeddel is ezelőtt életben volt katonai uralom a társadalom mivelésével nem törődött. Vak volt a nemzet s most, hogy a lekötöttség és korlátoltságból egyszerre a legnagyobb szabadságba jutott: csoda-e, ha a nap fénye elkabitja, ujra elvakitja?

Mindenbe bele kezd, lázasan iparkodik élni s ez a fél civilizatió, mely a horvát nemzetnek jellegzetes sajátsága, ez viszi őt telhetlenségében azon utra, melyen óriás léptekkel látjuk őt ma haladni, ez viszi őt az örvény felé, melyet azonban a nap fényétől elvakitott szemeivel nem lát, ez önti beléje a bizalmatlanságot az anyaország vezető karjai ellen, mert a gyámkodás szükségét felfogni n e m t u d j a, de n e m i s a k a r j a; ez viszi őt, ha csak erőteljes, de enyhe szelidséggel párosult intézkedések őt vissza nem tartják — a belharczba, a polgárháboru iszonyai közé.

S ezen állapotát a nemzetnek néhány izgató igen jól ki tudja aknázni.

A népet, mely ugyis bizalmatlan az anyaországgal szemben, könnyü befolyásolni azoknak, kik a nép nyelvén beszélni tudnak; s ezek az obscurus jellemek, ki tudja minő tervek után járnak lelkiismeretlen tetteikkel? . . . .***)

De egyelőre hagyjuk ezt. Annak idején, ha az országgyülés és ezzel az izgatók működésüket megkezdik, éber figyelemmel leszek reájuk s mint már előbb emlitém, közvetlen forrásból meritett tapasztalataimmal a „Pécs“-et fel fogom keresni. Addig programmul kitüzöm Zágráb köz- és beléletének, nevezetességeinek ismertetését, az ország lakósságának bemutatását s ha akad, egyéb, érdekkel biró esemény bejelentését.

Tehát a viszontlátásig, legközelebb.****)

J. P.

*) Hogy igy van, erről legyen meggyőződve. Szerk.

**) De csak oly módon, mint függ a háziasszony szeme a m cskán, mely a konyha-edények között nyalakodik. Szerk.

***) Hogy jóban nem, az bizonyos. Szerk.

****) Igéretét örömmel halljuk, mert valóban mi is szükségesnek tartjuk, hogy a horvát viszonyokkal e l f o g u l a t l a n közvetités utján megismerkedjünk. Szerk.

A pécsi kereskedelmi és iparkamara augusztus havi közüléséből.

(Mult számunkból t é r h i á n y m i a t t kimaradt.)

A földmivelés-, ipar- és kereskedelemügyi miniszterium leirata az osztrák-magyar vámtariffa miként leendő változtatása tárgyában kiadatott a kamarai elnökség által ajánlt szükebb körü bizottságnak, mely véleményes jelentését a legközelebbi közülés elé terjesztendi.

A f. é. október hó 3-án és következő napjain Budapesten tartandó gazdakongresszuson a kamara titkára és esetleg a hozzá csatlakozó kamarai tagok által képviselteti magát.

A budapesti orsz. kiállitás tanulmányozására a kamara költségén a következő iparossegédek küldetnek ki: Vogl J., Steidl A., Tóke J., Szikora Pál, Paragh Pál, Fischer Ferencz Baranyából, Péczeli I., Ékes M., Szita I., Schattelesz G. Somogymegyéből, Ferencz Gy., Szilák J.. Fejér Gy. és Bater J. Tolnamegyéből.

A budapesti orsz. kiállitás egy átiratából kifolyólag kimondta a kamara, hogy f. é. szeptember hó 19-én a kiállitás látogatása czéljából egy tömeges kirándulást rendez. Tudomásul vétetett.

A budapest-pécsi vasut igazgatóságának értesitése, mely szerint a kamara megkeresése értelmében intézkedni fog, hogy az egyes állomásokon az árúk fel- és lerakása czimen szedni szokott dijakért az árúk rakódása a vasut munkásai által eszközöltessék s hogy a fizetett szállitási dijtöbbletek felvételére az illető felek a kamara által hivatkozott rendeletnek megfelelőleg levélileg felhivatni fognak.

A n.-atádi ipartestület békéltető bizottságának alapszabályait jóváhagyandónak véleményezte a közülés; szintugy Mágocs község uj helypénzszedési tariffáját, ezt azonban az általános határozatok kivételével.

Beiratás az ipariskolába.

Pécs sz. kir. város ipariskolai bizottságának határozata folytán alulirott részéről ezennel közhirré tétetik, miszerint az iparostanonczok beiratása 1885. évi szeptember hó 6., 8. és 13. napjain délelőtt 9—12, délután 2—5 óráig és pedig: azon tanonczok részére, kik az előkészitő tanfolyamra iratkoznak, a belvárosi néptanodában, kik pedig az iparos tanfolyamot látogatják, a helybeli kir. főreáltanodában eszközöltetik, a mikor a felvételi vizsgák is megejtetnek.

Tájékoztatás végett értesittetnek az illetők, miszerint a kir. főreáltanodában felállitott ipariskolai tanfolyamra csak oly tanonczok vétetnek fel, kik a 4-ik népiskolát jó sikerrel végezték és a felvételi vizsgát megállják, ugy a népiskola 5. és 6-ik osztályát végzett ifjak. A kik pedig ezen feltételeknek meg nem felelnek, az előkészitő osztályba vétetnek fel.

A beiratási-dij 2 frt, mely a beiratáskor azonnal lefizetendő.

Az iparos-tanonczokat tartók tájékoztatása végett még ide igtattatnak az 1884. évi XVII. t. cz. illető szakaszai:

62. §. Az iparos köteles:

a) időt engedni és felügyelni arra, hogy a tanoncz vallása ünnepnapján az isteni tiszteletet látogassa;

b) tanonczát az iskolába járásra, ott, a hol tanoncziskola van, a tanoncziskolába járásra szoritani;

c) a szülőket, illetőleg a gyámot és ha még iskola-köteles, a tanitót is a tanoncz megbetegedéséről és egyéb őket érdeklő fontosabb esetekről értesiteni.

82. §. A tanoncz mindaddig, még tanideje az iparosnál tart, köteles ily iskolába járni.

157. §. a. pontja; 20 frttól 200 frtig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő:

a) a ki ezen törvénynek a segédek, tanonczok és gyári munkások felvételét, alkalmazását és a velők való bánásmódok szabályozó rendeleteit áthágja, vagy a segédszemélyzet iskolai oktatására vonatkozó kötelességeit nem teljesiti;

160. §., 157. §. a. pontjában emlitett kihágások sulyosabb, vagy ismetlés esetében az iparos tanonczartási, a gyáros pedig munkások alkalmazási jogától iparhatóságilag egy évre megfosztható,

Littke Ferencz, s. k. elnök.

Levelezés.

Duna-Földvár, 1885. aug. 30.

F e l s ő - B ü k i N a g y J á n o s apát-plébános félszázados áldozári jubileuma alkalmából lélekemelő ünnepélynek volt szinhelye Duna-Földvár. Nyitányát képezte az ünnepély előestéjén fáklyásmenettel és szerenáddal tisztelgő nagyközség lakóinak felvonulása a plébánia lak elé; a menetet az önk. tüzoltóság, élén zenekarával nyitotta meg, kiket a városi elöljáróság és a fáklyavivő ipartársulatok, körülözönölve a lakósság megszámlálhatatlan seregétől, követtek.

A község birája C s e f k ó Ferencz lelkes üdvözlő szavak kiséretében gazdagon aranyozott értékes ezüst kelyhet nyujtott át a kath. hitközség részéről az ünnepeltnek a nap emlékére; majd R á t k a y László ügyvéd vallási ihletből fakadt és költői zománcztól ragyogó beszédben ecsetelvén a pap magasztos hivatását, a lakósság részéről a félszázados hitbajnoknak babérkoszorut nyujtott át.

Ezután az ünnepelt könyekig meghatva szeretetteljes meleg szavakban köszönvén meg a ragaszkodás ez impozáns kifejezését, a szétzüllött régi dalárda ez alkalomra összetoborzott tagjai két alkalmi darab elzengésével fejezték be ez est ünnepét.

Az ünnepély fő momentumát képezé a másnapi, augusztus 30-án tartott aranymise. Környezve a kerületi papságtól, a helybeli zárdatagoktól, nemkülönben több messze vidékről jött volt káplánjaitól, a jubiláris agg, de ifju lelkü, közszeretetnek örvendő pécs-székesegyházi kanonok, nsgos és ft. Z s i n k ó István kézvezetése mellett indult ki a jubilans a plébánia-lakból, a tüzoltóság sorfala közt, az Istenházába, hol az oltár elé lépve, szive meghatottságában zengé: „Téged Isten dicsérünk!“

Az ünnepi beszédet ft. R o s t y Kálmán Jézustársasági tag tartá, mely a mily nagyszabásu, ép oly szónoki hévvel előadott volt: felölelvén a papi missió magasztossága mellett a fenyegető munkáskérdésnek csak a kereszténység jézusi szellemében egyedül lehetséges orvoslását is beszédjébe. Beszéde nagy hatást keltett. Mégis tán legmeghatóbb momentuma volt az egyházi ünnepélynek, midőn a jubilansnak két agg fivére: egyik félszázados ügyvéd, másik félszázados gazdász járult a szent áldozathoz, a félszázados pap testvér kezéből veendők az Úr szt. testet.

Mondanom sem kell, hogy az egyházi ünnepélyt fényes lakoma követte, melyen a száznál több teritékü asztalokat a papi és rokoni vendégeken kivül a helybeli minden felekezetü lelkészek, hatóságok, hivatalok, az intelligentia és a nép meghivott képviselői ülték körül. Az meg magában értetik, hogy a pezsgőt is tulpezsgő toasztok özönéből kivette mindenki részét és kijutott szentséges egyházfőnk, felséges uralkodónk, kegyelmes püspökünk és az ünnepelt jubilánson kivül még sok másnak is. Intermezzót csak az eközben érkező gratuláló sürgönyök és az ünnepeltnek bérmafia: N a g y Nep. János verebélyi ügyvéd által ez alkalomra szerzett latin óda kiosztása képezték, melyet midőn idecsatolva tek. szerkesztő urnak megküldök, az ünnepeltnek bezáró soromban ujból és ujból a legőszintébb szivvel kivánom: ad multos annos!

α.

Hirek.

A király f. hó 11-én a nagy gyakorlatokra Pozsegába megy, hol a gyakorlatok 14-én veszik kezdetöket. Kiséretében lesz Tisza Kálmán, Albrecht és Vilmos főherczeg, Héderváry bán, valamint báró Beck vezérkari főnök is. Pozsegából Ő Felsége Budapestre fog menni.

Erzsébet királyné f. hó 20-án Mária Valeria főherczegnővel 8 napi tartózkodásra, kizárólag az országos kiállitás megszemlélése czéljából Budapestre jön. A felséges asszony a kiállitás megtekintése után Gödöllőre fog menni.

Philharmoniai hangverseny. A pécsi városi zeneegylet ma, szeptember hó 5-én este 8 órakor a Hattyu-teremben Carl Rezső egyleti concert-hegedüs utolsó felléptével és Rzimek V., idősb Schimachek Alajos, Fridrich Gyula, Kraintz József, Petz István, ifj. Schimachek Alajos, Dischka János és Schwerer Lajos helybeli művészek és műkedvelő urak szives közreműködése mellett Lőhr Vilmos egyleti karmester személyes vezénylete alatt nagy philharmoniai hangversenyt rendez, melynek műsorozata a következő: I. szakasz. 1) „Habridák“ nyitány (előadja a megerősitett egyleti zenekar) Mendelsohntól. 2. Magyar Rhapsodia hegedüre (előadja Carl Rezső egyleti concert-hegedüs ur, a zongora kiséretet szivességből elvállalta ifj. Schimachek Alajos ur) Hauser Miskától. 3) II-ik Magyar Rhapsodia nagy zenekara (előadja a megerősitett egyleti zenekar) Liszt Ferencztől. II. szakasz: 8-ik Symphonia B.-dur (Adagio, Allegro, Adagio cantabile, Menuetto Allegro és Finale Presto) előadja az egyleti zenekar, Haydin Józseftől. — Helyárak: Körszék 1 frt, ülőhely 80 kr., állóhely 50 kr. — E hangversenyre — mint értesülünk, báró Fejérváry Géza honvédelmi miniszter neje, lehetőleg a miniszter maga is, valamint a Biedermann család több tagja megigérték megjelenésöket.

A zágrábi országos pénzügyigazgató beiktatása. A zágrábi pénzügyigazgatóság vezetését báró S k e r l e c z Károly ujonnan kinevezett orsz. pénzügyigazgató aug. hó 29-én vette át. E napon d. e. 10 órakor, mint levelezőnk irja, az igazgatóság, ugy az alárendelt adófelügyelőség, illeték-kiszabási hivatal, jószág, erdő és jogügyek igazgatósága, állami főpénztári, adó és fővámhivatal, térképtár stb. tisztviselői vagy 200-an teljes diszben összegyülekeztek az igazgatóság elnöki osztályában és ezután az uj igazgató hivatalszobájába vonultak. Jól lehet e hivatalszoba hatalmas nagy terem, a tisztviselőknek csak csekély része fért be,a többi az előszobába s a többi szomszédos helyiségekbe szorult. R a i c s György helyettes pénzügyigazgató rövid horvát beszédben üdvözölven az uj igazgatót, bucsut vett a tisztikartól. Ezután báró Skerlecz vette át a szót s hoszasabb, kitünően szerkesztett horvát nyelvü beszédben, ő mint uj főnök, üdvözölte a tisztikart, kérve minden egyes hivatalnok támogatását, buzditva őket az ezutáni szorgalmas és erélyes eljárásra, figyelmeztetve őket a haza és törvények iránti kötelezettségekre és végre kérve mindnyájukat, hogy a politikától tartózkodjanak. A lelkesen elmondott beszéd megfelelő hatást keltett. Élénk z s i v i ó kiáltásokban törtek ki a tisztviselők, midőn hallották az uj főnök hazafias nyilatkozatait. Az általános benyomás az uj főnök iránt igen kedvező. — Nekünk, mint kik br. Skerlecz itteni működését ismerjük, személyiségét tisztelni tanultuk, nem tünik fel a levelezőnk által emlitett fogadtatás. Ő tetőtől talpig oly ember, kit tisztelni és szeretni fog minden ember s ki Horvátországra valóságos nyereség.

Halálozás. Idősb O r d ó d y Pál, volt közmunka és közlekedésügyi miniszter meghalt Ischlben, mult hó 27-én. Egyike volt közéletünk legtiszteltebb alakjainak, kit még ellenfelei sem gáncsoltak. Az 1848. országgyülésen képviselő s a frankfurti német nemzetgyülésre küldött Szalay Lászlónak titkárja volt, miért a szabadságharcz leveretése után börtönbe is került. Mint közlekedésügyi miniszter közlekedésügyünk önállósitása körül hallhatatlan érdemeket szerzett magának. Áldás emlékezetén. — E hirrel kapcsolatban megemlitjük, hogy Ordódy Pál volt a 6-ik alkotmányos magyar közlekedésügyi miniszter. Az első volt M i k ó Imre, utána 1870-ben jött G r o v e István, 1871. junius havában T i s z a Lajos, 1873. december 19-én Z i c h y József volt fiumei kormányzó, 1875. elején P é c h y Tamás, 1880-ban Ordódy, ki 1882. augusztus 14-én lemondván, helyébe Kemény Gábor báró, földmivelés, ipar és kereskedelemügyi miniszter lépett.

Dr. Ipolyi Arnold besztercebányai püspök kineveztetése váci püspökké végleg el van határozva, de csak a szokásos határidő letelte után fog foganatosittatni. A váci egyházmegye anyagi ügyei állitólag nincsenek oly zilált állapotban, mint hiresztelték és aránylag csekély áldozatok árán néhány év alatt teljesen rendezhetők.

Névmagyarositás. Wirter Károly zombori lakós, (városi ügyesz,) ki iskoláit városunkban végezé és kitől lapunk utóbbi időkben több uti rajzot közölt, saját, valamint gyermekei nevét „Vértesi“-re magyarositotta.

Áthelyezések. Az 52-ik gyalogezred keretében P o l t z és B a b i t s kadett-tiszthelyettesek Kaposvárról Pécsre, B e l l a d a Vincze és B ü n s d o r f tiszthelyettesek pedig Pécsről Kaposvárra helyeztettek át.

Az iparos-tanonczok gazdái felkéretnek, miszerint a beiratáshoz tanonczaikkal együtt jelenjenek meg, miután a beiratás alkalmával nyilatkozatot kell kiállitaniok, de viszont a megtörtént beiratásról elismervényt kapnak. Az ipariskolai bizottság elnöke.

Iskolaszéki ülés lesz ma, szombaton d. u. 3 órakor. Tárgy: a beiratások és az ezek folytán történt intézkedések.

Zászló-szentelés. Szászváron, mint lapunkat értesitik, szép ünnepély folyt le mult hó 23-ikán, ekkor szenteltetvén fel a bányászok zászlója. A munkások a bányában már korán reggel gyülekezni kezdettek s innen délelőtt, körül-belül ½10 órakor zene, kürt és dobszó mellett Szászvárra vonultak, S v a r c Alajos bánya-főtiszt lakása elé, hol sorakozva várták az uj zászló kihozatalát. Az uj és valóban diszes kiállitásu zászló kihozatván, átadatott a zászló-tartónak, mikor is a zenekar a „Gotterhaltét“ játszotta, nem a bányászok akaratából, hanem saját jószántukból, lévén a zenészek nagy-mányoki svábok. Erre a menet a templomba indult, elől S v a r c Alajos bányafőtiszt nejével: Simonyi Alojziával, (ki a zászlóanyai tisztet teljesité) 6 fehérbe öltözött, csinos, koszorus leánynyal; utánok következett a bánya tiszti személyzete, továbbá S z ü s z Ferencz munka-vezető vezénylete alatt a bánya-munkások. A templomban mindenki a számára kijelölt helyet elfoglalva, megjelent dr. S z i l v á s y Mihály plébános, ki a felszentelési szertartást elvégezve, következett a szegek beverése. Az első szeget — mint zászlóanya — Svarc Alajosné, a másodikat Svarc Alajos, a harmadikat R i e g l Antal szomszéd bányatulajdonos, a negyediket R i e g l Richárd segéd-bányász, az ötödiket S t e i n d l Pál bánya-számvevő, a hatodikat S z ü s z Ferencz, a hetediket egy bányász verte a zászlónyélbe. Ezután dr. S z i l v á s y Mihály plébános igen szép alkalmi szónoklatot tartott, — fejtegetve, hogy minek jelvénye a ma felszentelt zászló s a munkásokat egyetértésre és összetartásra buzditva. A szent-mise után a menet zászlójával megkerülte a szászvári csinos piaczot, honnan Svarc Alajos lakására térve, a bányamunkások megvendégeltettek. Ebéd után a nagyvendéglő kerti helyiségében a munkások tánc-mulatságra gyültek össze, mit azonban néhány garázda bányász megzavarván, a bánya-főtiszt a mulatság folytatását betiltotta s a bánya-munkásokat haza utasitotta. Este 6 órakor a meghivott szászvári és környékbeli összes intelligencia számára a zászló-anya fényes lakomát rendezett, melyen 30 személy vett részt. Lakoma után jó kedvü tánc következett, mely éjfél után 1 óráig tartott.

Tánczestély. A szigetvári „O l v a s ó - E g y l e t“ Zrinyi Miklós hos elestének 319-ik évfordulója alkalmából holnap, szeptember hó 6-án saját helyiségében, a kert fényes kivilágitása mellett tánczestélyt rendez. Kezdete 8 órakor. Belépti dij: tagoknak és családtagjaiknak személyenkint 30 kr., nem tagoknak 1 frt. A tiszta jövedelem az egylet könyvtára javára fordittatik, mely czélra felülfizetések köszönettel fogadtatnak.

Madách és az orosz czári család. Zichy Mihály hirneves festőnk, ki huzamosabb idő óta Oroszországban tartózkodik, állandóan a cár kiséretében van s őt Kremsierbe is elkisérte, hol folyvást vázlatokat készitett. E vázlatokat részint festményekké dolgozza fel, részint pedig változatlanul abban az alakban a czár rendelkezésére bocsátja, ki azokat nagy becsben tartja. Művész-hazánkfia szeptember elsejével a czár ösztönzésére két hónapi szabadságra megy, hogy ez idő alatt Madách örökbecsü „Ember tragédiáját“ illusztrálja. E halhatatlan müért a cári család minden tagja lelkesül és annak oroszra forditása a cárné óhajtására már legközelebb várható.

Szerencsés nyerő. József főherceg leányainak himzéseit, melyek kisorsolás utján a Klotild-szeretetház javára 37,184 frtot eredményeztek, a zirci apátság elő-szállási uradalmához tartozó kis-venyimi puszta kasznárjának, Z s a c s o v i c s Lipótnak neje: született S c h m i d t h a u e r Antónia nyerte meg.

Halálozások. W e r l e György meghalt augusztus 29-én 63. évében. Temetése 31-én történt.—Özv. K l a u s z Ferenczné szül. Gergely Katalin meghalt m. hó 31-én 74-ik évében. Temetése f. hó 2-án történt. — B a l d a u f Paulina szül. Kucher, meghalt f. hó 2-án 55. évében. Temetése f. hó 4-én történt.

A gabona-piacról. Ez a rovat — ugy látszik — ezentul állandó lesz lapunkban. A legutóbbi gabonapiacon N a g y Péter bodolyai lakós Klein Dávid gabona-kereskedő megbizottjának 6 zsák zabot adott el 1 frt 50 krjával; midőn azonban az eladó zabját a raktárba vitte és azt ott utasitás szerint kiöntötte, a neki járó 9 frt helyett csak 6 frtot kapott. A károsult az esetről azonnal jelentést tett, minek következtében a vizsgálat megindittatott.

Derék tanfelügyelő. Zalamegye kir. tanfelügyelője huzamosabb idő óta azon tervvel foglalkozik, hogy a nem-magyar ajku iskolákban a magyar nyelv módszeres tanitásában legkiválóbb eredményt feltüntető tanitók megjutalmazására társadalmi uton állandó alapot létesitsen s ez ügyben már át is irt Zalamegye alispánjához. L á z á r Bernát szegvári birtokos és lelkes tanügybarát a jelzett téren kitünő muraközi tanitók megjutalmazására 300 frtot bocsátott Zalam. tanfelügyelőjének rendelkezésére. A hazafias terv megvalósitása már a közel jövőben várható.

Talpig derék pap M i e s s l Zsigmond Gács nógrádmegyei község plébánosa. Gács lakóinak legnagyobb része jó magyar érzelmü ugyan, de tótajku lévén, az egyházi beszéd, valamint az egyházi énekek is eddig tótnyelvüek voltak, ugy, hogy az intelligencia, mely kizárólag magyar, kénytelen volt egyházi ájtatosságaival csupán imakönyveire szoritkozni. A derék lelkész csak az alkalmat várta, hogy e bajon segitsen és a magyar istentiszteletet megkezdhesse. Legalkalmasabbnak találta erre Szent Istvánnak, az első magyar királynak ünnepét s az ájtatoskodó hivek el voltak ragadtatva hazafias örömükben, midőn az orgona hangjai mellett egyszerre felhangzott a „Jöjj el Szent lélek Isten!“, melyet azonnal talpraesett, velős és tanulságos szent beszéd követett; ezután pedig az egész mise alatt magyar énekek hangzottak a templomban. A tótnyelvüek most már szorgalmasan tanulják a magyar énekeket, és büszkék reá, hogy őszinte hazafias érzelmeiket ily szép módon fejezhetik ki. — Egyházmegyénknek hej, de sok ősi magyar nevü papja követhetné e német nevü, de jó magyarérzelmü plébános példáját!

A felső-baranyai ref. tanitó-egyesület f é. aug. 27-én Vaiszlón tartott gyülésén az orsz. tanitó árvaház egyesület rendes tagjai közé — évi egy forint tagdij fizetésének a hivataloskodás tartamáig szóló kötelezettségével és sajátkezü aláirásával — huszonegy (21), pártoló tagjai közé való felvételre pedig (évi 50 krral) egy tanitó jelentkezett. Ugyanekkor maga az egyesület kimondotta, hogy pénztárából az emlitett czélra évenkint 5 frtot fizet. Mind az egyesület, mind a tagok kötelezettsége a jövő 1886-ik évvel kezdődik. Az illető jkvi pont hitelesitett kivonata nem sokára beküldetik az árvaház elnökségéhez. — A kiosztott

gyűjtő-ivek az 1886. év tavaszán tartandó közgyülésen szedetnek be. — Hiszszük és reméljük, hogy az immár nem uj eszme iránt támadt ezen nemes fölhevülést a czél magasztosságával és a felvállalt kötelezettség komolyságával arányban álló tettek fogják követni.

A hadosztály gyakorlatok a városunkban összpontositott közös hadsereghez tartozó katonaság részéről a szerdai nappal, f. hó 2-án megszűntek és az egyes czredek esmtörtökön és pénteken állandó tartózkodási helyökre mentek. Mint örvendetes tényt kell kiemelnünk, hogy a csapatok itt tartózkodása alatt mindenben a leguagyobb rend uralkodott és hogy Weikardt Ferencz altábornagy átiratot intézett Aidinger János királyi tanácsos polgármesterhez, melyben a legfelsőbb szolgálat ügyében köszönetet nyilvánit ugy a hatóságnak az elszállásolásra vonatkozó intézkedéseiért, mint a lakósságnak az elszállásolt katonaság iránt tanusitott előzékeny s áldozatkész magaviseletéért.

Az országos erdészeti egyesület, mely a mult évben városunkban tarta közgyülését, ezt a folyó évben, szeptember 27. és 28-ik napjain Budapesten, az országos magyar gazdasági egyesület köztelkének kis termében fogja megtartani. A közgyülésre városunk is meghivatott.

A kosár-fonás a pécsi kir. ügyészségi fogházban egyre-nagyobb lendületet vesz. A m. hét folyaman Nagy-Marosra, honnan tudvalevőleg külföldre sok szőlő szállittatik, nem kevesebb, mint 1000 darab szőlő-kosár küldetett el. A baranyamegyei kertészeti egyesület a szőlő kiállitásra szánt tárgyait szintén a fogházban készült fonadékokban fogja kiállitani, melyek a legkülönfelébb és valóban csinos, mondhatnók: müvészi alakuak és bármely háztartásban sikerrel használhatók. A kosár-fonási ipar izléses és jutányos árú czikkeit ajánljuk a közönség figyelmébe.

Vihar által ledöntött torony és kitördelt fák. Eget és földet rázo mennydörgés és záporeső kiséreteben iszonyu szélvihar pusztitott aug. 30-án delutáni 3 és 4 óra között Luzsok, Zaláta és Piskó környékén. Utóbbi helyen az 1861-ben nagy költséggel épült gyönyörü református templom magas tornyáról az egész sugár bádogtetozet a földre zuhant. A megszámithatlan mennyiségben letarolt apróbbak mellett ott hevernek a százados gyümölcstermő fák tövestől kiforgatva, vagy derékban ketté törve; a pompás szilvás kertek összetörve és zuzva, cserepes s szalmás házak irgalmatlanul megtépázva, valóban lesujtó látványt nyujtanak. Ugyancsak Piskón egy faszerkezetü istállót és pajtát a szörnyü orkán fenekestül felforditott. Az udvarokon, az oda dölt gyümölcsfák, keresztül-kasul fekvő koronáikkal és törzseikkel a közlekedést nem egy helyt teljesen megakasztották. Beranyameguyének — tudvalevőleg — ez azon vidéke, a hol ugy a talaj kitünő volta, mint a lakósok szorgalma következtében a gyümölcsfa-tenyésztés legnkább virágzik. Most Isten áldta és pusztulas mindenfelé, csupasz ágak és csonkán meredező törzsek az elébb gyümölcscsel rakott tájakon!

Tetten érve. Kiss Róza 34 éves cserkuti lakós szombaton délben a Majláth-tér egyik kereskedésében rajta kapatván, amint egy vég kelmét ruhája alá dugott, a rendőrségre vezettetett, hol megmotoztatván, ruhája alatt, keblén elrejtve találtatott nála: egy teljes vég piros selyem szalag, szépen kivarrott fehér vánkos-hej, nagyobb mennyiségü csipke és egy nagy üveg sótartó. A lopott tárgyak Pfefferman és Szamel György kereskedők tulajdonát képezték. A tolvaj nő már egyszer hallopáson rajta kapatott.

A mohácsi vész évfordulója augusztus 29-én Mohácson az iden is szokott ünnepélyességgel folyt le. Az e napon tartatni szokott egyházi emlek-beszédeket ez alkalommal horvát nyelven Andrin Gergely belvárosi káplán, német nyelven Hirling Antal lihmeházi káplán, magyar nyelven pedig Garay Alajos dunaszekcsői plébános mondották.

A budapest-pécsi vasut mozdonya mult hó 18-án a kelenföldi állomáson dolgozó Osváth István simontornyai illetőségü 28 éves asztalos-segédet előtötte, lábait letépte és ugy összezuzta, hogy a szerencsétlen fiatal ember egy heti kinlódás után meghalt.

Az „Erdély-részi magyar közmüvelődési egyesület“ mult hó 31-én tarta alakuló közgyülését Kolozsváron, az erdélyi magyarság impozáns részvete mellett. Megválasztatott tiszteletbeli elnöknek: Kun Kocsárd gróf, elnöknek: Bethlen Gábor gróf főispán, alelnököknek: Haller Károly, Bánffy Ádám báró, Teleky Domokos gróf és Bartha Miklós. Az egyesületnek eddigelé 4670 tagja van és a rendelkezésére álló alaírt összeg 183,738 frt.

Rabszökevény. Zárics György dunaszekcsői illetőségü hirhedt rabló és tolvaj, kit a csendőrök már mint szökevényt Siklóson elfogtak, a mohácsi járásbirósági fogházból hiányos őrizés közetkeztében megszökött.

Baranyamegyei apró hirek. A mohácsi belvárosi r. k. felekezeti elemi népiskolánál ujonnan szervezett segédtanitói állásra 9 folyamodó közül Frank Mária választatott meg. — Ifjabb Balassa Pál izsépi lakósnak m. hó 21-én 900 keresztből álló (biztositott) zabasztagja felgyujtatott és leégett. — Danóczy Balázs mohácsi református tanító nagypali rendes kántor-tanitóvá választatott. — Horvát Márkó mohácsi lakos szigeti-szállásán meglőve találtatott. — Fleischman János liptódi lakós házából ismeretlen tettes 6200 frtot ellopott. — Mihajlovics István ügyvéd-jelölt a mohácsi kir. járásbirósághoz joggyakornokká neveztetett ki.

Áruforgalmi statisztika. Magyarországban az áruforgalmi statisztika kimutatása szerint f. évi ápr. hóban a behozatal volt 26,555 darab áru 1 millió 307.973 métermázsa sulyban, a kivitel pedig 3,042.748 drb 2,165.552 mm. sulyban. Legnagyobb volt a behozatal Ausztriából, azután — fokonkint kisebbedve — Oláh-, Német-, Szerb-, Angol-, Olasz-, Bosnyák-, Balkán-félszigeti, Belga-, Szeicz-, Orosz- és Franciaországból. A kivitel legnagyobb volt Ausztriába, azután — fokonkint kisebbedve — Német-, Angol-, Olasz-, Belga-, Szeicz-, Oláh-, Szerb-, Franczia-, Balkán-Félsziget, Bosnyák- és Oroszországba.

Tolnamegyei hirek. Jandtner Ferencz szekszárdi földmives egy 100 frtos bankjegyet téve zsebébe, hazulról nyomtalanul eltünt. — Berecz Mihályné, született Hamar Anna meghalt mult hó 25-én Faddon, 74-ik évében. — Jagitza Vincze bonyhádi kir. járásbirósági hivatalnok leányát Sarolt ét eljegyezte Furmann Zsigmond kaposvári kir. törv. hivatalnok. — Szegszárdon a bajor és sárfehér fajta szőlő már teljesen megérett. A szüreti kilátások a legjobbak. — Fischof Mór szegszárdi főtőzsde yezető eljegyezte Linder Mariska kisasszonyt Budapestről. — Székler Vilmos hőgyészi kereskedő eljegyezte Weisz Adélt Görbőről.

A mohács-pécsi vasut bevételei m. hó 14-ig összesen 830,671 frtra rugnak, mely ősszeg a mult év megfelelő idejében történt bevételnél 19,189 frttal kevesebb.

A harkányi fürdővendégek száma mai napig 1544 személy, az átutazó vendégek eddig 4608 személy.

Mit nem szabad az ügyvédnek tennie? A kir. kuria egy budapesti ügyvéd legyelmi esetében a következő elvet mondotta ki: „Az ügyvédi kar becsületét és tekintélyét sérti azon ügyvéd, ki bordélyüzlet elnyerése és kéjleányok bejelentése véget megbizásokat fogad el.“ A kuria az illető ügyvéd ellen az ügyvédi kamara határozatának megerősitésével a fegyelmi eljárást a vizsgálat mellőzésével elrendelte. Megemlitendő, hogy e panaszt a főkapitányság tette át a kamaához. — Ambár azon mondás, hogy „a pénznek nincs szaga“ nagyon elterjedt és sok esetben igazolt, mégis lehetetlen el nem itélni azon ügyvédet, ki a font jelzett utat is felhasználja kereset forrásul. Az ügyvédi kamarák jól teszik, ha ily tagtársak ellen reputációjukat védelmezik s az ország területén levő rendőr-kapitányságok helyesen cselekednének, ha azokról az ügyvédi kamarához — a budapesti főkapitányság példáját követve — jelentést terjesztenének be.

Magyarországon a komlótermelést 49 község üzi. A beültetett terület 260 kat. hold nagyságu, mely megoszlik 74 birtokos között. A berendezés kerül átlag 720 forintba kataszteri holdankint; egy kataszteri hold megmüvelése átlag évenkint 137 frtba kerül. Az átlag termés kat. holdankint 4·3 mm.; egy mm. hazai komló átlagara 130 frt. E szerint egy kat. hold brutto jövedelme 559 frt; tiszta jövedelme az első berendezés költségeinek 5%-át, továbbá annak értékcsökkenése fejében szintén 5%-át, végre 137 frt évi működési költséget levonva, kitett 350 frtot.

Védekezés a phylloxera ellen. Miklós Gyula kormánybiztos a bortermelőkhöz körlevelet intézett, mely elősorolja azon módokat és eljárást, melyiyel a phyllovara ellen védekezhetnek. A körlevél szerint az eddig megejtett ugy hazai, mint külföldi beható kisérletek, melyek a phylloxera elleni védekezési módokat illetőleg eszközöltettek, mindannyian azon végeredményre vezettek, hogy a phylloxera ellen az eddig ismeretes eljárások közül teljes sikerrel egyedül a következő eljárás segélyével védekezhetünk: 1) a phylloxeralepett szőlőnek szénkéneggel való kezelése, ugynevezett gyéritésében; 2) az európai szőlőknek ellenálló amerikai szőllötökékre, mint alanyokra ojtásában; 3) a szőlőknek futóhomok talajokra telepitésében; 4) a teljes viz alá boritásban nyilvánulnak. Ezen négy fővédekezési módhoz volna még némileg sorolható: 5) A phylloxerának is ellentálló és önmagukban, tehat beojtas nélkül is habár kevésbé jó, de mégis türhető boritalt szolgáltató ugynevezett direkt termő amerikai szőlőknek a phylloxera pusztitásai folytán kiveszett európai szőlőink helyébe való ültetése is.

Zavaros, romlott vizü kutak javitására ajánlatos a következő eljárás: Körülbelül 20 darab likacsos fa-szén darabot zsineg segélyével egy csomóba kötve s minden ily csomóhoz 2 klg. kősódarabot véve, a kut tükörének különböző pontjain három ily csomót a kut fenekére leereszt ünk. Ezen eljárással akár szivatytyús a kút, akár nem, a viz három nap alatt kristálytiszta lesz. Ezt az eljárást évenkint 3—4-szer ismételjük, azzal a különbséggel, hogy kósót csak az első alkalommal kötünk a szénesomóhoz, azontul pedig likacsos téglatöredarabokat, melyek annyi piszkot, meszet, gypszet és szerves részeket stb. szivnak magukba, hogy végre olyan nehezek lesznek mint a kőszén. Ugyanazok a fa-szén-darabok 2—3 évig a kutban maradhatnak. Ezt a kurát az egyes házi kutaknál is érdemes megpróbálni és ha beválik, érdemes állandóan is alkalmazni.

A lovak szineinek terminologiája. A lovak szineinek elnevezése az ország egyes reszeiben igen különböző, a mi ugy a hatóságoknak, mint a gazdáknak és lókereskedőknek sok kellemetlenséget okoz. Ez okból fogva a magyarországi állatorvosegylet elhatározta, hogy egybeállitja a lovak összes szineinek terminologiajat. E végből első sorban kérdőiveket bocsát ki a tolenyesztőkhoz, hogy közöljék az egylettel a a lovak szinére nézve saját vidékükön használatban levő kifejezéseket. Ezekből az egylet a legmegfelelőbbeket kivalasztja és az egyesület tagjai kötelezik magukat az elnevezések használatára, hogy igy a mostani zürzavar helyébe egyöntetüség lepjen. — Ugyanez alkalomból a földmivelési miniszterium a lovak szintablázatát szándékozik kiadni, mely az állatorvos-egylet munkájanak mintegy gyakoriati kiegészitő része lesz.

Általános iskolai atlaszt kaptunk, mely Méhner Vilmos kiadásaban jelent meg. Ez atlasz, mely népiskolai használatra készült s melyet György Aladár nézett át és látott el a boritékon statisztikai adatokkal, az eddigi hasonló atlaszokat főképen azzal mulja felül, hogy nemcsak nagyobb és terjedelmesebb, hanem e mellett pontos és a mi fő: igen tiszta nyomásu. Nagyon figyelembe veendő dolog ez a tanitók részéről. Mert voltak atlaszaink, melyekkel csak azért nem értek czélt az iskolákban, mivel a nem tiszta nyomás miatt a gyermek nem ismerte ki magát a térképen. Méhner Vilmos atlaszának épen az az előnye, hogy a gyermek tájékozását a térképen tisztasága, pontossága és kellő nagysága igen könnyüvé teszi és igy jelentékenyen előmozditja a földrajz tanulását. Az atlasznak ára 36 kr., tehát igen csekély tartalmához képest. Egyes térképek is kaphatók belőle, melyeknek ára 10—10 kr.

Agyuból kilött ember. A párisi hyppodromban két gymnasztikus, Georges és Omer, vakmerő mutatványnyal akarja meglepni a közönséget. A kisérletre, mely eddig félig sikerült, a napokban meghivták a párisi sajtó képviselőit. A mutatvány következő: az egyik gymnasztikus, Omer, bezárkózik egy kupalaku nagy golyóba s kilöveti magát egy monstre-ágyuból. Repülés közben felnyitja a kupgolyónak ajtaját, mely a kupot képezi és a husz méternyi távolban függő trapezről fejjel lefelé lógó társának elkapja a kezet. A kiséret, amint már emlitettük, csak félig sikerült, a lópor nem levén elégséges. Omer, a golyó-ember nem ment a hintáig s a levegőből leesett a lent kifeszitett hálóra. Egy kis borhorzsoláson kivül egyéb baja nem történt.

Egy szülésznő áldozatai. Brassó mellett, Földváron, borzasztó eset történt. Kondor Ferencz utmester fiatal, egészséges neje, kiről tudva volt áldott állapota, hirtelen, minden sejthető ok nélkül meghalt. Az orvosok nem tudták konstatálni, hogy a halált mi idézhette elő, csakis annyit állapithattak meg, hogy vér nélkül halt el. Az a nagy feltünés, mit az eset előidézett, arra késztette dr. Hachsenheim kőrorvost, hogy a halott fölboncoltatását kérje, aminek a brassói törvényszék egy bizottság kiküldése által azonnal eleget is tett. A boncolás kideritette azt, hogy Kondorné áldott állapotban volt s bünös cselekménynek esett áldoztul. A nyomban megindított vizsgálat kideritette, hogy a bünös valószinüleg Lottes Katalin bába, aki már háromszor állott vizsgálat alatt hasonló körülmények között. Kondor cselédje azt vallotta felőle, hogy a bába a halálozást megelőzőleg két éjjelt töltött az elhunytnál. A bábát erre elfogták. Mindez események pedig annyira megrendítőleg hatottak Kondorra, hogy egy ellenőrizetlen pillanatban mellbe lötte magát; a golyó bal mellbimbója alatt furódott a testbe és hátán jött ki. Kondor állapota lehetetlennek tette, hogy őt kihallgassák, de amidőn hozzávezették a bábát, nagymérvü sebláza daczára is fölismerte és rárivalt: „Te gyilkos!“ Kondor valószinüleg belehal sebébe. — Hány ily gaz bába van hazánk területén, csak az tudná megmondani, ki a szivek titkait is ismeri.

Vegyes hirek. Véghelyi Dezső, Veszprémmegye alispánjának a királyi tanácsosi cim adományoztatott. — Spanyolországban Németország ellen, a karolina-szigetek elfoglalása miatt ingerült tüntetések vannak napirenden. Újabban felmerült hirek szerint a Karolina-szigetek a rég teugerbe merült Oceaniának, illetőleg az Ázsia és Ausztrália között létezett kontinensnek lennének maradványai, melyeken roppant épületek romjai találtatnak. — Szerbiából 30 polgármester jött Budapestre — kormányuk megbizásából — kiállitásunk tanulmányozására. — Azamerikai holgyek ujabban ölebek helyett kis bárányokat vezetnek sétákon magokkal. — Az osztrák földbirtok összes adóssági terhe 1883. végén a statisztikai kimutatások szerint 2779·7 millió frtra rugott. Az ugyanezen évben elárverezett földbirtokok vételára 23,178,798 frt volt. A telekkönyvből kitörölt teher volt 222,405.560 frt, uj adósság pedig betelekkönyveztetett 256,604.770 frt erejéig. — Az őszi ülés-szak az osztrák birodalmi tanácsban f. hó 24-én fog megnyilni. — A Rhone folyam medrében egy vaskemenységü, ébenfa-feketeségü megkövesedett tölgyfat találtak, melynek hossza 35 méter, sulya pedig 55 czer kilogramm. Szakértők állitása szerint a fa 1.000 éves korában került a folyam medrébe. — Ludassy-Gaus Mór, a hirneves ujságiró, meghalt agyszélhüdés következtében, Reichenauban, 57 éves korában. — Az osztrák-magyar monarchia közös vámbetételei az agio beleszámitásával együtt a folyó év első felében 24,152,369 frtna rugnak, mi a mult év megfelelő idejében bevett összegnél 1 millió 218,626 frttal kevesebb. A vámbevétel apadása teljes 5%-nak felel meg. — Zalamegye perlaki járásának szolgabirája: Konyáry Mihály meghalt mult hó 22-én, 58-ik évében. — Dr. Hidegh Béla volt szabadkai városi főorvos meghalt mult hó 27-én, 51 éves korában. — Szigethy Imréné, született Eckensberger Magdolna meghalt mult hó 26-án Kaposváron, 28-ik évében. — Dr. Kramer József igali kir. járásbiró elgyezte Steinbock Irma kisasszonyt.

Irodalom.

Brokhaus Conversations-Lexiconjának 11-ik kötete is megjelent, mi által a munka teljes befejezéshez ismét egy lépéssel közelebb jutott. Ezen kötetben a czikkek száma tetemesen gyarapodott, a mennyiben az 7680-ra rug, mig az előbbi kiadás 11. kötetében csak 2200 czikk foglaltatott. A kötet cikkei között igen sokat találunk, a melyek épen a jelen időben különös érdekeltséggel birnak; ezek: Little Popo, Lufiischi, léghajózás, gépek, massage, mérték és suly (tabellával), meteorologia, pénz és pénzverdék, a Mahdi és Manteuffel tábornok életrajza, (általa sajátkezüleg kevéssel halála előtt átnézve és helyesbitve), Lister a hires angol sebész életrajza. A szövegbe nyomtatott 52 illusztratión kivül még következő képek is foglaltatnak a füzetben: emberfajok (chromo-tábla), Békák, Molluskok, holdmappa, világitó-tornyok, londoni épitkezések, gőzmozdonyok és szállitható gőzgépek, lisztgyártás, mozaik, pénznemek; továbbá hét mappa, Mecklenburg, Pomerania, középtenger, London és környéke, Mexicó és Közép-Amerika, tengeráradások, az emberfajok életerejedése, 1870: augusztus 14, 16 és 18-án tartott üstközetek Metz körül.

Az erdélyrészi kultur-egyesület naggyülése alkalmából az „Ország-Világ“ egy egész sorát közli a kolozsvári képeknek és egyszersmind alkalmi költeményt Ábrányi Emiltől és alkalmi czikket Szokolay Kornéltól, a kolozsvári Ellenzék segédszerkesztőjétől. A többi közlemények a következők: Igy „Az orvosok kongresszusa“ egy orvostól. „A hársfa alatt“ elbeszélés Hevesi Józseftől. „A grófné szerelme“ Lévay Sándortól. „Két vén gyerek,“ regény Gabányi Árpádtól; „A császárok csókja“ (kremsieri császártalálkozás alkalmából). „Divat-hóbortok“ dr. Cinitől; „A hét története“ Székely Huszártól. A képek közül kivalik „Magyar-francia testvériség“ emléklap. — Az állandó rovatok, melyeknek gazdagsága és élénksége meglepő, következők: Tudomány és irodalom, Szinház és müvészet, Ujdonságok, a kiállitásról, Nők világa, Könyvpiacz, Vidéki élet, Sport, Hymen, Gyászrovat, Innen-onnan, rejtvények. — Az „Ország-Világ“ előfizetési ára egész évre 10 frt, fél évre 5 frt, negyedévre 2 frt 50 kr.; az „Egyetértés“-sel együtt egész évre 28, fél évre 14, negyed évre 7 frt, egy hóra 2 frt 50 kr. Az előfizetési pénzek a Pallas irodalmi és nyomdai részvénytársasághoz küldendők Budapestre (kecskeméti-utcza 6-ik szám.)

A pécsi sertéshizlaló társaság heti tudósitása.

Felhajtás: 593 darab kövér, — 159 darab félkövér — 360 darab soványi, — 5 darab süldő,

Az üzlet élénk — Árak növleg: kövér válogatott 42—43 krig, — félkövér 42 krig kigkint, — 45 kr. életsuly eszumitásával, — soványi sertés — krig, süldő 34—36 krig kilogrammonkint élősulyban.

Kukoricza ára: 6 frt 30 kr. mm-kint.

Gabona-árjegyzék

Pécs sz. kir. városában 1885. évi augusztus hó 29-én tartott hetivásárról.

		100 kiló ára.
Buza:	) jó	6.50
	) középszerü	6.30
	) legalábbvaló	6.20
Kétszeres:	) jó	5.60
	) középszerü	5.50
	) legalábbvaló	—.—
Rozs:	) jó	5.60
	) középszerü	5.50
	) legalábbvaló	—.—
Árpa:	) jó	6.—
	) középszerü	5.80
	) legalábbvaló	—.—
Zab:	) jó	5.70
	) középszerü	5.60
	) legalábbvaló	—.—
Kukoricza:	) jó	6.50
	) középszerü	6.30
	) legalábbvaló	—.—
Széna		3.80
Szalma (		1.—
Hajdina (		—.—

Szerkesztői üzenetek.

Do . . . . . m. Helyben. Igaz, hogy a betük kisé — mintegy szánt-szándékból — el vannak szórva, de azért mi mégis felismerni véljuk a kedves sorokat. Reméljük: ez után is többször felkeresi lapunkat s kérjük: tudassa velünk álneve mellett igazi nevét is, mit a szerkesztőnek okvetetlen tudnia kell.

(—vich.) Mai számunk hozza, számitva a folytatásra, Igéretünknek igyekezni fogunk eleget tenni.

„Oktató Házivorvos“ szerkesztősége. (Dr. B. L.) Kérését a legszivesebben teljesitettük.

Semyramis. Kissé röviditenünk kellett rajta. A tárcza legközelebb jönni fog. Üdvözlet.

N.-Csány. Köszönjük.

Emléklap. Nem vált be. De talán a későbbiek. Ismeretlen álnév alatt beküldött dolgozatokat nem közlünk.

Görcsöny. Jól van ?

Okány. Páradozásiért fogadja köszönetünket.

e. Nagy köszönettül vettük és közöltük.

Laptulajdonos: FEKETE MIHÁLY. Felelős szerkesztő: FEILER MIHÁLY.

Kis hirdetések.

Egy jó zongora szabad kézből eladó. Hol? megmondja a kiadóhivatal.

Ügyvédjelölt keresetik egy helyiseli irodában, tisztességes fizetés mellett. — Bövebb értesitést akiadóhivatal ad.

Két kisebb tanuló teljes ellátásra, tisztességes megbizható családnál jutányos árért elvállaltatik. Bövebb értesitést a kiadó hivatal ad.

Ócska ablakok redőnyökkel együtt jutányos áron megvehetők. Felvilágositást a kiadó ad.

Egy uj, divatos garnitura más szobabutor és konyha-szerelvény-darabok jutányos árakon eladók. Bövebbet a kiadó-hivatalban.

Hirdetések

7568.
1885.

Árverési hirdetmény.

Pécs sz. kir város tanácsának feunti számu határozata folytán ezennel közhirré teszem, miként a város tulajdonát képező **bányatelepi korcsma és tartozékai 1886. januar 1-től kezdve 3 egymasutani évre 660 frt** évi bér kikiáltása mellett zárt ajánlati tárgyalással egybekötött nyilvános árverésen fognak bérbeadatni, mely árverés megtartására határidőül **szeptember hó 10-ik napjanak délelötti 10 oraja** tüzetik ki a város gazdasági termében.

Felhivatnak tehát a vállalkozni szándékozók, miként a kikiáltási ár 10%-ának megfelelő bánatpénzzel ellátott zárt ajánlataikat legkésőbb **szeptember 9-én delutáni 5 oraig** a polgármesteri hivatalhoz nyujtsák be, avagy ugyan ily bánatpénzzel ellátva a fenti határidőn s helyen tartandó szóbeli árverésen jelenjenek meg, megjegyeztetvén, miként a részletes feltételek nálam (Városház II. emelet 38. ajtó) a hivatalos órák alatt bármikor megtekinthetők.

Pécsett 1885. augusztus 24-én.

Jilly Alajos,
1195. gazdasági tanácsnok.

346. 347. sz.
, 1885.

Arverési hirdetmény.

Alulirt kiküldött végrehajtó az 1881. LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közhirré teszi, hogy a pécsi kir. járásbiróság 4292. 4293/1885. sz. végzése által Hlavka J. végrehajtató javára Hanuy János pécsi lakós ellen 183 frt 69 kr. és 183 frt töke és járulékai erejéig elrendelt kielégitési végrehajtás alkalmával biróilag lefoglalt és 1942 frt 99 krra becsült szövet, kész ruha és bolti állványból álló ingóság nyilvános árverésen eladatik.

Mely árverésnek a 4666. p. 1885. sz kiküldést rendelő végzés folytán a helyszinén, vagyis Pécsett alperes boltjában (Király-utcza 1. leendő eszközlésére

1885. szeptember hó 11-ik

napjának d. e. 9 órája határidőül kitüzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t. cz. 107. §-a értelmében a legtöbbet igérőnek becsáron alul is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. cz. 108. §-ában megállapitott feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Pécsett, 1885-ik évi aug. 28-án.

Kremmer Ferencz,
kir. bir. végrehajtó.

Weiler Miksa lisztüzlete

az izr. templommal szemben.

Lisztáruimat tetemesen leszállitottam.

Jó házi kenyérnek tiszta rozslángot tartok készleten.

Hizlaló derczeliszt jó minőségben van raktáron.

Ajánlom még régi buzából őrölt jó liszteimet.

1158

KIÁLLITÁS 1885 KIÁLLITÁS

MEGHIVÁS.

A FOLYÓ ÉVI ORSZÁGOS KIÁLLITÁS ALKALMÁBÓL

CLAYTON & SHUTTLEWORTH

V., VÁCZI KÖRÚT 80. BUDAPESTEN és VÁCZI KÖRÚT 63.

SAJÁT, KÜLÖN E CZÉLRA ÉPITETT HELYISÉGEIBEN, EGY RENDKIVÜL DÚSAN ELLÁTOTT

GAZDASÁGI GÉP-KIÁLLITÁST

RENDEZETT BE,

melynek szives megtekintésére az érdeklődőket tisztelettel meghivatnak.

KIÁLLITÁS 1885 KIÁLLITÁS

Leggyorsabb és legol csóbb

személyszállitás

AMERIKÁBA

kétszer hetenként

a brémai kitünő délnémet Lloyd

császári uémet posta és

gyorsposta gőzöse által

a nm. bécsi cs. kir. helytartóság

által engedélyezett

Sockl Móricz

főügynöksége közvetitésével

Bécs I., Postgasse Nr. 6.

Minden tudakozódásra azonna válasz adatik.

SÁRKÁNY

bizományi és butor-csarnoka Budapesten, Gizellatér 3. szám I em. a Deák Ferencz-uteza sarkan.

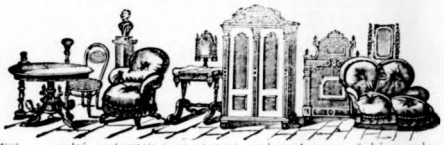

Ajánlja az országos kiállitás t. látogatóinak a legelőkelőbb hazai asztalos-mesterek által készitett óriási választékban eladásra kiállitott finom szalon-, ebédlő-, hálo- és uri szoba berendezéseket, mindennemü kivitelben; körülbelül 150 szobara való egyszerü legszilárdabb asztalos és karpitos butorok, kelengyékre kiválóan alkalmas, valamint vasbutorok, nyári lakberendezésekre az egyszerü butorkészlet teljes feloszlása miatt mig e készlet tart, az elkészitési áron alul eladatnak.

Dús választek igen elegans-, valamint egyszerü kész szalongarniturákban legizlésesebben a legujabb minta szerint elkészitve, atlasz-, bársony-, selyem-, brocat-, pinche-, crepp és juttaszövetekből rendkivüli olcsó arak mellett.

Bemenet a Gizellatéri oldalról a 3. sz. kapunál I. emelet.

Megrendelések a legnagyobb lelkiismeretességgel eszközöltetnek. Mintarajzok és árjegyzékek bérmentve küldetnek.

1181

Kellemetlen szájszag és fogfájás ellen.

Érdem-éremmel kitüntetett

SCHULHOF KÁROLY ROBERT,

Manchesteri lakos által feltalált és

osztrák császári kizarólagos — magyar kir. szabadalmat nyert

Szopiana-Szájszesz

Hatása:

1. Szopiana-szájszesz a száj- és orrüregnek (odvas vagy mütogak, dohányzás vagy bármi más okból eredő) minden büzet nyomtalanul eltavolitja.
2. Erősbiti a petyhüdt foghust s az ingó fogakat, az utóbbiaknak visszaadja természetes fehér színüket, meggátolja a fogkő képződését, védi a fogak zománczát és óv a fogfájás ellen.
3. A száj- és orrüreg mindennemü sulyos (skorbutikus) bántalmait gyógyitja, ádáz és pirositja a foghust és edzi a nyákhartyát.
4. A már létező fogfájást eltavolitja, ha a fájó fog husa pár csepp-vizzel nem elegyitett szájszeszszel megnedvesittetik.
5. Diphteritis és más torokbajoknáligen sikeres gargarizáló szer.

Ára kicsinyben 1 üvegnek 1 frt 05 kr. o. é.

Raktárak: *Sipőcz István* gyógyszerésznél *Pécsett*, *Török József* gyógyszerésznél *Budapesten* és minden nagyobb vidéki gyógyszertárban. — *Biró János* gyógyszerész urnál *Kolozsvárott*. 8

Főraktár:

Dr. Schulhof Adolf urnál Pécsett.

Több mint 800 elismerő bizonyitványok orvosi tekintélyektől elómutathatók.

Eladó.

A Mária-uteza 31. számu ház

uj minőségben, előnyös feltételek mellett

szabad kézből eladó.

Ugyszintén az Arany-hegyen

1 hold és 158 □öl nagyságu

szőllő

jó karban levő présházzal és az idei termésével együtt eladó.

Bővebb értesités Nagy-Florian utcza 16. sz. a. nyerhető.

Eladó tenyészjuhok.

A pécsi káptalan uradalmához tartozó Zehi és Körcsönyei gazdaságokban

343 darab öreg anyabirka,

és 47 darab ürü

számfeletti, merinó, egészen tenyészképes

eladó.

Bővebb felvilágositást nyújt

Hamulyák Gyula urad. kaszinar Dárdavalmán, u. p. Vajszló, esetleg nagyságos Szeifriez István kanonok ur, uradalmi kormányzó Pécsett. 1194

A várositól 10 percznyi távolságra

igen szép helyen

egy szép szőllő

présházzal, lakhelylyel, födött lugassal,

szilvással és kerttel

!!az idei terméssel együtt!!

szabad kézből

eladó.

Bővebbet a kiadóhivatal.

PACHER E.

Pécsett, Széchényi-tér 47-ik számu bazár alatt.

Ajánlja nagy készletét

ür- és fegyvertöltényekből, vadásztáskák és kamaschnikból,

forgó-pisztolyok és hozzá való táskák és töltények,

valamint flober-töltények,

utazó bőröndök és táskákból és minden nemü utazó-kellékekből,

Pinczetok és minden itt fel nem sorolt czikkekből nagy választékban.

Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

Kiváló tisztelettel

PACHER E.

910

Mária-Celli

Gyomor-Cseppek,

jeles hatásu gyogyszer a gyomor minden bantalmai ellen és felülmulhatlan az étvagy hiany, gyomor gyengeség, roszszagu lehellet, szelek, savanyu felböfögés, kólika, gyomorhurut, gyomorégés, hugykőképződés, tulsagos nyalkakepződés, sargaság, undor és hányás, fofajas (ha az a gyomorbol ered), gyomorgörcs, székszorulat, a gyomornak tulterhelts ege étel és ital által: gilisztа, lép- és májbetegség, aranyeres bantalmak ellen.

Egy üvegcse ára használati utasitással együtt **35 kr.**

Központi szétküldési raktar nagyban s kicsinyben

BRADY KÁROLY,

„az órangyalhoz" czimzett gyógyszertárában Kremzierben, Morvaországban.

Kapható Pécsett: Kovács M., Sipőcz István, Balázs urak és az Irgalmasok gyógyszertárában Sasdon: Keller N. urnál. Pécsváradon: Dvorszky Béla gyógyszertárában. Szászvár: Baltha László gyógysz. 26—1. 1051

VIDATS-EKÉK

Vidats-féle egyéb gépek és azok pótrészei

ezentul az **eredeti Vidats-féle minták** (modell) szerint **csakis** az alább irt gyárban kaphatók, mely az összes mintákat a Vidats-féle csődtömegtől megszerezve, azokat is gyártja.

A Schlick-féle vasöntőde és gépgyár-részvénytársaság gazdasági osztálya.

Központi iroda: Budapest, váczi-körut 57. szám.

1178

Értesitem a n. é. közönséget, hogy

FŰSZERKERESKEDÉSEMBEN

mindenféle

legfinomabb fajta

gyümölcs

naponta

frissen kapható.

Elvállalok

szőllő-szállitást

minden irányban,

a legolcsóbb árak mellett.

SCHEIBNER JANOS,

Kazinczy- és Orpoka-uteza sarkán

1180

Nyomatott a lyceumi nyomdában (Feszti Károlynál) Pécsett 1885.